

RAPPORT 2025

TOEGANG TOT IT-CARRIERES HERUITVINDEN

#5

Jong interesse wekken: mooi, maar hoe?

05

Digitale technologie in het onderwijs is al talloze jaren aan de orde, op politiek, educatief, maatschappelijk en individueel niveau. Welke rol speelt digitale technologie in de klas en in het leerproces? Hoe bereiden we jongeren voor op een steeds verder digitaliserende maatschappij?

Meer nog! In dit tijdperk van AI, sociale netwerken en alomtegenwoordige digitale technologie maakt connectiviteit onvermijdelijk deel uit van onze woning, onze werkplek en onze administratieve handelingen ...

Hoe kunnen we onze kinderen essentiële digitale vaardigheden bijbrengen zonder hun onafhankelijkheid en menselijkheid op te offeren? Moet het onderwijs aandacht besteden aan digitale beroepen? Hoe kunnen we leerlingen laten nadenken over een baan in de IT-sector?

Digitale technologie een vaste plek geven op school

Het Pacte pour un enseignement d'excellence [43] (Pact voor een onderwijs van uitmuntendheid) wordt sinds 2017 uitgerold in de scholen van de Federatie Wallonië-Brussel. Digitale technologie krijgt in scholen een vaste plek volgens het kernprincipe van leren 'met' en 'via' digitale technologie.

Deze integratie berust op verschillende pijlers:

- Opleiding en begeleiding van onderwijsteams;
- Uitrusting afstemmen op het schoolproject;
- Educatief bronmateriaal delen via een speciaal platform;
- Ontwikkeling van 'digital governance'.

Op het programma staat ook de integratie van digitale vakken in het kerncurriculum, van het 5e leerjaar van het basisonderwijs tot en met het 2e jaar van het middelbaar onderwijs.

Deze vakken hebben betrekking op 4 hoofdgebieden:

- **Informatie en gegevens:** zoeken en surfen op het internet, evalueren van betrouwbaarheid van gegevens enz.;
- **Communicatie** en samenwerking: communicatiemiddelen, intellectuele eigendomsrechten en recht op afbeelding;
- **Contentcreatie:** kantoortoepassingen, programmeren en een kritische blik op AI;
- **Veiligheid:** cyberbeveiliging, cyberpesten enz.

Waarom de rol van digitale technologie in onze scholen versterken? Omdat onze maatschappij al gedigitaliseerd is. Uit de **"Barometer Digitale Inclusie 2023"** [44] van de Koning Boudewijnstichting blijkt dat ongeveer **35 % van de Belgen maar beperkte digitale vaardigheden heeft**. Het onderzoek toont ook aan dat leeftijd, inkomen en kwalificaties "belangrijke indicatoren voor digitale kwetsbaarheid" zijn.

Immers :

7 op 10 mensen (68 %) met een diploma lager secundair onderwijs zijn 'digitaal' kwetsbaar.

Meer dan de **helft van de studenten** die aan het hoger onderwijs beginnen (53 % aan de ULB, volgens de Fondation pour l'Enseignement) beheersen basiskantoortoepassingen niet [45].

Uit de **"Gender Scan"-studie van 2024** blijkt ook dat het gebrek aan een geschikte schooluitrusting meisjes ontmoedigt om een technische richting te kiezen [46].

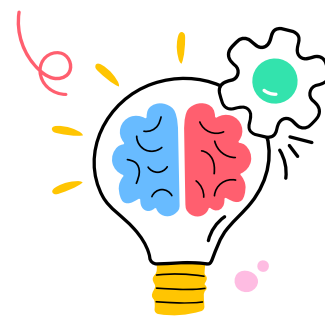

35 %

VAN DE BELGEN MAAR
BEPERKTE DIGITALE
VAARDIGHEDEN HEEFT.

Digitale technologie heeft wel degelijk een plaats in scholen. Bovendien is het nodig om leerkrachten op te leiden en kritisch nadenken over technologie in het onderwijs te bevorderen. Er zijn echter weinig initiatieven die studenten de kans geven om digitale beroepen te verkennen. Er moeten dan ook meer initiatieven komen.

Verder gaan dan basisvaardigheden

Weten hoe je een kantoortoepassing gebruikt, een Google-zoekopdracht uitvoert of een eenvoudig programma bouwt is geweldig, maar hoe kunnen we jongeren bewustmaken van de diversiteit van digitale beroepen en hen warm maken voor die beroepen?

Het is essentieel om te begrijpen dat de school leerlingen niet naar een specifiek beroep leidt, maar hen voorbereidt om zich basisvaardigheden eigen te maken. Op school zouden jongeren al moeten nadenken over hun studies, hun loopbaan en hun leven als volwassene. Hoe kies je echter voor een beroep als je geen idee hebt van de brede waaier aan beroepskeuzes binnen een bepaalde sector of vakgebied?

[2] Koning Boudewijnstichting - Barometer Digitale Inclusie - 2024

[3] Fondation pour l'Enseignement - Utilisation du numérique à l'école : enjeux et propositions concernant les politiques publiques de soutien - 2023

[4] Gender Scan - École d'ingénieur - 2024

Neem bijvoorbeeld **cyberbeveiliging**: een leerling is er mogelijk in geïnteresseerd, maar "cyberbeveiliging" omvat eigenlijk een **dozijn hoofdberoepen** (volgens het kader dat is opgesteld door ENISA [47], het Europees agentschap voor cyberbeveiliging), die elk verschillende technische en menselijke vaardigheden vereisen. Bovendien wordt hetzelfde beroep afhankelijk van de sector op verschillende manieren ingevuld (gezondheidszorg, publieke sector, IT enz.). Jongeren zijn zich zelden bewust van deze verschillen.

Tegenwoordig moet je vaak buiten de school om op zoek naar gespecialiseerde organisaties voor informatie over digitale technologieën en beroepsmogelijkheden. Deze activiteiten helpen om inzicht te krijgen in de diversiteit van digitale beroepen en het ruime aanbod van opleidingen na het middelbaar onderwijs.

De **Cité des métiers** [48] in Brussel die evenementen voor jongeren en werkzoekenden organiseert om hen de weg te wijzen naar knelpuntberoepen.

Digitalcity.brussels neemt enthousiast deel aan deze evenementen en effent de weg naar digitale beroepen. Deze spreekoefening zorgt voor een interessante dynamiek bij de deelnemers. Het laat hen immers toe om voorbij de clichés te kijken die door maatschappij, school en omgeving worden opgehangen rond digitale beroepen in België. Men kan zich vrijwillig registreren voor deze evenementen. Het publiek dat dit soort evenementen bijwoont is een volwassen publiek dat vragen stelt over loopbaanoriëntatie en, in het geval van digitale beroepen, van meet af aan affiniteit heeft met het beroep.

Een organisatie als Backstage.Network nodigt met haar project **NicetoNEETyou** [49] groepen van afgehaakte werkzoekenden uit om opleidings- en tewerkstellingscentra zoals Digitalcity.brussels te bezoeken om meer te weten te komen over de banen in deze sectoren.

Het is ook interessant om in middelbare scholen activiteiten te organiseren die de interesse van jongeren wekken voor digitale beroepen, zowel binnen als buiten het klaslokaal. We deden dit eerder al met projecten zoals de **Digital Discovery Morning** die in april 2025 op initiatief van IBEFE en de Chambre de l'Enseignement werd georganiseerd in Digitalcity.brussels. In het kader van dit project konden 4 klassen van het 3e en 4e jaar secundair in de Polen Opleiding-Werk deelnemen aan ludieke workshops waarin ze diverse beroepen leerden kennen.

[5] ENISA- European Cybersecurity Skills Framework (ECSF), 2022

[6] <https://www.citedesmetiers.brussels/nl/home/>

[7] Over dit project: www.nicetoneetyou.be

Workshops, spelenderwijs leren

Om een jonger publiek te bereiken organiseren de initiatieven vaak:

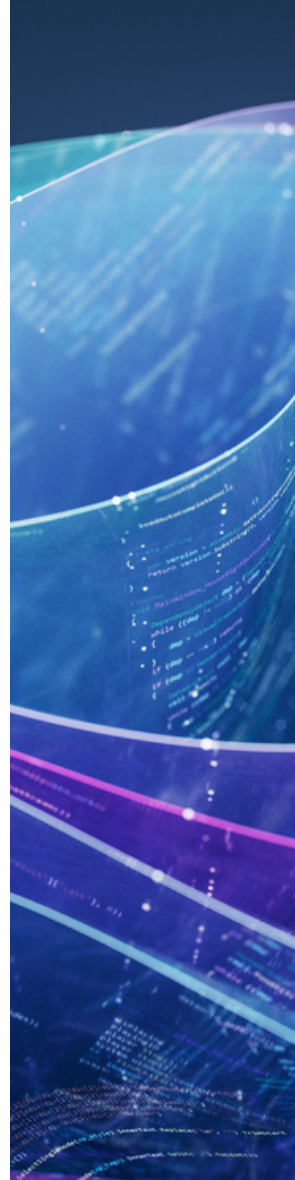
- buitenschoolse activiteiten die doorgaans plaatsvinden in bepaalde basisscholen,
- en vakantiestages rond technologie en wetenschap.

Deze activiteiten zijn hoofdzakelijk gericht op coderen en programmeren, videogames ontwikkelen, robotica en virtuele realiteit.

In dit verband kan het gezin de keuze voor STEM-richtingen zowel stimuleren als belemmeren [50]. Door kinderen buiten de school deel te laten nemen aan dit soort activiteiten maken ze kennis met het speelse karakter van deze domeinen.

Daarom is het belangrijk om ook het gezin hierbij te betrekken:

- tijdens ouderavonden of schoolfeesten;
- via toegankelijke media (flyers, interactieve websites, postercampagnes, tv-spotten en sociale netwerken); en
- door ouders te betrekken bij samenwerkingsinitiatieven met scholen en overheidsinstanties.

Conclusies

Digitale technologie integreren op school is een essentiële stap, maar het moet verder gaan dan basisvaardigheden.

Om jongeren echt voor te bereiden op hun toekomst, moeten we:

Leerkrachten bewustmaken van de diversiteit van digitale beroepen door educatief materiaal aan te reiken.

Het gezin informeren over de carrièremogelijkheden om af te rekenen met clichés rond digitale beroepen;

Van jongs af aan het pad effenen naar digitale beroepen.

De hamvraag blijft: hoe kunnen we leerkrachten, jongeren en gezinnen effectief bereiken?

Hier zijn enkele ideeën:

nauwer samenwerken met organisaties zoals de Federatie Wallonië-Brussel, het IBEFE, de Chambre de l'Enseignement en de Fondation pour l'Enseignement;

- ouderverenigingen betrekken om ouders bewust te maken van de beschikbare middelen;
- het aanreiken van lesmateriaal, en onderwijs en bedrijfsleven samenbrengen.

Dit is waar Digitalcity.brussels op inzet:

- een mentaliteitsverandering en afrekenen met de clichés rond digitale beroepen;
- meer kansen scheppen voor jonge meisjes om de kloof met mannen op de werkvloer te verkleinen.

Twee jaar geleden spraken we in een van onze video's over dit onderwerp in verband met de bewustwording op scholen. Vandaag, in 2025, zetten we onze partnerschappen en sensibiliseringscampagnes voort om jongeren, werkzoekenden en studenten te bereiken door hen in hun scholen te bezoeken of hen te verwelkomen in de lokalen van Digitalcity.brussels.

Is een initiatief van

Met de steun van

© 2025

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Pierre Rucci

Eindredacteur: Christina Galouzis

Design & Communicatie: Noémie Valcauda

Vertaling: Luc Huygh

Fotocredits: iStock

Digitalcity.brussels

Jules Cockxstraat, 6

1160 - Brussels

www.digitalcity.brussels

info@digitalcity.brussels